

Diplomová práce : Bratranec Pons.
Komparace překladů J. Gutha-Jarkovského a V. Smetanové

Autor : Jakub Jand'ourek

Vedoucí práce : PhDr. Renáta Listíková, Ph.D.

Odevzdání práce : leden 2007

Posudek oponenta

Diplomová práce Jakuba Jand'ourka je zaměřena na srovnání dvou českých překladů Balzakovy románu Bratranec Pons (autory překladů jsou Jiří Stanislav Guth-Jarkovský, 1920; Věra Smetanová, 1951, 1986) do češtiny. Zároveň se srovnáním překladů si diplomant klade nelehký úkol – analyzovat tyto překlady a odborně je posoudit.

Práce má přesnou strukturu, je vymezena metodologicky (funkcionalistická teorie Christiany Nordové), tematicky, formálně. Hlavní kritéria (realie, přímá řeč, pásmo vypravěče) se dále dělí. Autor srovnává zvolené pasáže románu, komentuje oba překlady, hodnotí je po stránce lexikální, syntaktické, též faktografické, což je v případě autora 19. století zvláště důležité a chvályhodné. V kritických rozbořech autor posuzuje dle povahy textů i širší úseky (např. přímou řeč zároveň s vypravěčským partem). U přímé řeči postav uplatňuje diplomant vedle sociálních hledisek i kritéria příslušnosti zeměpisné a národnostní. (Proč užívá termínu geografická, nacionální?). Zdařile vyznívá jeho posouzení fonetické odlišnosti Schmuckeho. Ráda bych, aby autor při obhajobě vysvětlil, jak myslí tvrzení „cizí přízvuk je nejvíce naturalistickým prvkem“ (str. 51) anebo spojení „naturalistický přepis“ (str. 64). Závěrem uvádí diplomant jako obtížněji přijatelný překlad Gutha-Jarkovského, jeho hodnocení vyznívá ve prospěch verze Věry Smetanové.

K této náročné diplomové práci mám několik připomínek. Zdá se mi nadbytečně uvádět podrobnosti z Balzakovy života, údaje známé a všeobecně dosažitelné. Vlastnímu tématu pak věnuje autor celkem 46 stran (str. 21 – 67). V podtitulu práce navrhuji uvést namísto „komparace“ „srovnání“. Má další poznámka se týká častého užívání cizích slov tam, kde máme v češtině plnohodnotné výrazy: translace (str. 16,34), reeditována (str. 5), v opozici (str. 13), prioritně (str. 19), evokuje, neevokuje (str. 26, 31, 36), preferuje (str. 36), nekonzistentní (str. 37), fundamentální (str. 39). Na str. 18 bych při vymezení kritérií intratextuální analýzy vypustila termíny v angličtině a ponechala pouze české. Doporučuji převést do češtiny i termín „translation brief“ (str. 19) a další výrazy na str. 20.

Z hlediska českého jazyka mám připomínku zejména k výrazu „jedná se“ – v práci celkem 23krát, dále „tím pádem“ (str. 16). Na str. 36 upozorňuji na „pro Cibotovi“, na str. 65 na anakolut „Když se podíváme na okomentovaná a porovnaná překladatelská řešení ..., lze jasně vidět, ...“.

Pokud jde o francouzský jazyk v résumé, upozorňuji na pravopis „comte“ – hrabě, nikoli „compte“ (str. 25), „vicompte“ (str. 29). Str. 69 „... ne se sont pas donnés beaucoup de peine“, „avait pein“, – snad „avait peint“, „les époux se fesaient“ a další jazyková opomenutí.

Celkově hodnotím diplomovou práci Jakuba Jand'ourka jako zdařilou sondu do nelehké problematiky překladu Balzakovy románu Bratranec Pons. Znovu zdůrazňuji odpovědný přístup metodologický, vlastní hodnocení, výklad, systematický postup. Uvedená prostudovaná literatura je bohatá a vyčerpávající.

Diplomová práce Jakuba Jand'ourka splňuje požadavky kladené na práci na závěr studia, doporučuji ji proto k obhajobě.

Doc./PhDr. Jana Petrová, CSc., oponentka

V Praze dne 13. ledna 2007